

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh36835>

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 11.09.2019
Yayın Tarihi: 31.12.2019

Article Type: Research article
Submitted: 11.09.2019
Publishing date: 31.12.2019

Atıf Bilgisi / Reference Information

Arıbaşı, Nalcı, N., Canpolat, Gökçe, E. & Doğan, M. (2019). Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları, *Journal of History School*, 43, 1718-1743.

SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN KENDİ BÖLÜM MEZUNLARINA YÖNELİK ALGILARI¹

Nazlı NALCI ARIBAŞI², Esra CANPOLAT GÖKÇE³ & Mübeyna DOĞAN⁴

Öz

Bu çalışmanın amacı Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü son sınıf öğrencilerinin kendi bölüm mezunlarına ilişkin algılarının anlaşılmasıdır. Araştırma nitel yaklaşım desenlerinden olgubilim ile yürütülmüştür. İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde okuyan ve 2018-19 eğitim-öğretim yılı güz döneminde aktif öğrenci olan 124 son sınıf öğrencisinden açık uçlu anket yoluyla veri toplanmıştır. Metaforlar yoluyla son sınıf öğrencilerinin kendi meslekleri hakkındaki olumlu veya olumsuz düşünceleri derinlemesine incelenmiştir. Olumlu algı ve olumsuz algı olarak iki ana kategoriye ayrılan metaforlar Bilge, Umutlu, İşlenmemiş Maden, Lider ve İşsiz,

¹ Çalışma, 21-23 Şubat 2019 tarihlerinde Kayseri’de düzenlenen 16. Kamu Yönetimi Forumu’nda sözlü olarak sunulan özet bildirinin geliştirilmiş halidir.

²Dr. Öğt. Üyesi İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, nazli.aribas@inonu.edu.tr, [Orcid: 0000-0002-4001-7363](https://orcid.org/0000-0002-4001-7363)

³ Arş. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü, Ekonometri Anabilim Dalı, esra.canpolat@inonu.edu.tr, [Orcid: 0000-0003-1447-7267](https://orcid.org/0000-0003-1447-7267)

⁴ Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, mubeyna.dogan@inonu.edu.tr, [Orcid: 0000-002-4188-889x](https://orcid.org/0000-002-4188-889x)

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Kıymetsiz, Umutsuz, Yarışçı alt kategorilerine ayrılmıştır. Katılımcıların algılarının cinsiyet ve okul başarısı değişkenleri ile ilişkisi ayrıca değerlendirilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile ana ve alt kategoriler arasında bir ilişki bulunamamışken, umutlu ve bilge kategorisini seçen öğrencilerin genel ağırlıklı not ortalamalarının diğer kategorilere göre farklılaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, Mezun, İşsizlik, Metafor Analizi

Perceptions of Political Science And Public Administration Students For Their Own Graduates

Abstract

The aim of this study is to understand the perceptions of senior students in the Department of Political Science and Public Administration on their own graduates. The research was carried out by using phenomenological approach. Data were collected by an open-ended questionnaire from 124 senior students enrolled in the Department of Political Science and Public Administration at İnönü University in the fall semester of 2018-19. Through metaphors, the positive or negative thoughts of senior students about their professions are examined in depth. Metaphors which are divided into two main categories as positive perceptions and negative perceptions are divided into sub-categories: Wise, Hopeful, Unprocessed Mine, Leader and Unemployed, Indecent, Hopeless, Racer. The relationship of participants' perceptions with variables of gender and school success was evaluated separately. While there was no relationship between gender and main and sub-categories, it was observed that general weighted grade point average of students who chose the category of hopeful and wise differed according to other categories.

Keywords: Political Science, Public Administration, Graduate, Unemployment, Metaphor Analysis

GİRİŞ

Kamu yönetimi eğitiminin lisans düzeyinde verilmesi II. Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllara rastlar. Özellikle Amerika'da kamu yönetimi bölümlerinin ortaya çıkışı II. Dünya Savaşı, Kore ve Vietnam savaşları, Watergate skandalı gibi yıkıcı olayların ardından kamu hizmetine ve bu hizmeti sunacak olanların eğitime verilen önemin artması ile gerçekleşmiştir. Mazisi çok yeni olmasa da kamu yönetimi eğitimi konusunda gelinen durum hala net değildir. Öğrencilerin mezun olduklarında nerelerde çalıştıkları bile az bilinen bir konudur. Kamu yönetimi eğitiminin, birçok disiplinden yararlanması ve öğrencileri kamu hizmetinin geniş istihdam alanına hazırlaması paydaş olan herkesin kafa karışıklığı yaşamasına neden olur. Örneğin; Türkiye'de özellikle

2000’li yıllarda kamu yönetimi (KY) bölümlerinin çoğu isimlerini siyaset bilimi ve kamu yönetimi (SBKY) olarak değiştirmiştir. İsmi değişen bu bölümlerin mezunları aynı alanlarda çalışmakta olup müfredatları ve eğitimcileri aynıdır. Bununla birlikte, bölümlerin isimlerini değiştirmeleri daha çok tercih edilmelerini sağlamıştır. Hukuk, siyaset bilimi, iktisat, işletme bilimlerinden temel bilgiler verilmesi alanın tam olarak neyi içereceği ve bu içeriğin nasıl öğretilmesi konusunda soruları ortaya çıkarır. Sonuç olarak, fakülteler lisans öğrencilerine bu geniş alanı nasıl sunacağı konusunda emin değillerdir ve öğrencilerin kafası kamu yönetiminin ne olduğu konusunda oldukça karışıktır (Dougherty Jr., 2011). Mezun olan öğrencilerin yaşadığı sıkıntılar bölümün tercih edilme oranını düşürmektedir. Bu sorunlar kamu yönetimi alanında akademik düzeyde tartışılmaya devam etmektedir.

Bu karışık durum içinde öğrencilerin kendi mezuniyetlerini nasıl algıladığını bilmek önemlidir. Yapılan literatür taramasında özellikle eğitim bilimleri alanında çalışanların meslek algısı konusunda oldukça fazla araştırma yaptığı ama idari bilimler alanında çalışmanın pek bulunmadığı tespit edilmiştir. Günümüzde iktisadi ve idari bilimler fakültelerini (İİBF) seçen öğrenci sayılarının gittikçe azaldığı düşünüldüğünde bu tür konularda çalışmak önem kazanmaktadır. Konuyu keşfetmek için metaforlar yolu ile öğrencilerin algılarının anlaşılması alanda öncelikle tercih edilen bir yöntemdir. Metaforlar kullanılarak analiz, özellikle bir durumu ifade etmek zor olduğu durumlarda araştırmacıların yardımına yetişmektedir. Çünkü kimi durumları metaforlar kullanarak anlatmak daha kolaydır. Örneğin; meslek kavramını su metaforu ile açıklayan Fox (2014), mesleğin yaşam için esas olduğunu, yansıtıcı, iletken, değişken, doğal ama sınırlı, gelgitleri olan bir yapısı olduğunu dile getirmiştir. Böylece tanımlanması zor olan meslek konusunu daha anlaşılır hale getirmeye çalışmıştır. Metaforların sağladığı kolaylıklara başka bir örnek bu çalışmadan verilebilir. Kendi bölüm mezununun durumunu değerlendirmek için ‘Yokuş Yukarı Çıkmaya Çalışan İçinde 5 Kişi Olan Vitesi 5'e Takmış Tofaş’ metaforunu kullanan öğrenci içinde bulunduğu umutsuzluğu Türkiye’de yaşayan çoğu kişinin gözünün önüne gelebilecek bir manzarayı kullanarak tasvir etmiştir. Bu metafor sayesinde öğrencinin içinde bulunduğu durumu anlamak ve anlatmak kolaylaşmaktadır.

Türkiye’de metafor analizi yöntemini kullanan meslek algısı konusundaki mevcut araştırmalar daha çok öğretmenlik mesleği üzerinedir. Örneğin; Ocak ve Gündüz (2006) öğretmenlik mesleği konusunda algıyı anlayabilmek için öğretmenlere “Öğretmenlik mesleği . . . gibidir, çünkü . . .” cümlesini yöneltmişlerdir. Bir başka araştırmada Altun ve Camadan (2013) tarafından Rize il ve ilçelerinde görev yapmakta olan 98 rehber öğretmene kendi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

mesleklerini değerlendirmelerine yönelik “Rehber öğretmen (psikolojik danışman) ... gibidir, çünkü ...” cümlesinin yazılı olduğu bir anket dağıtılmış ve buradaki boşlukları doldurmaları istenmiştir. Bu çalışma sonucunda elde edilen metaforlar Yol Gösteren, Fark ettiren, Geliştiren, Önemli, Koşulsuz Kabul Eden, Problem Çözen, Abartılan, Rahatlatan, Arabulucu, Lider, Belirsiz ve Bilgi Kaynağı başlıklı kategorilere ayrılmıştır. Katılımcı öğretmenlerden “Tarih öğretmeni ... gibidir. Çünkü ... ” ifadesini metafor kullanarak doldurmalarını isteyen Çulha Özbaş ve Aktekin (2013) adayların geliştirdiği 63 farklı metaforu değerlendirerek; “tarihsel bilginin aktarıcısı olarak tarih öğretmeni”, “tarihsel bilginin depolayıcısı olarak tarih öğretmeni”, “aydınlatan/yol gösteren kişi olarak tarih öğretmeni”, “müfredatın bekçisi olarak tarih öğretmeni”, “toplumu şekillendiren kişi olarak tarih öğretmeni”, “tarih araştırmacısı olarak tarih öğretmeni” kategorilerini geliştirmişlerdir.

Ancak bilindiği gibi SBKY mezunlarını bir kelime veya tamlama ile tanımlayabilen bir meslek yoktur. Türkiye’de SBKY mezunu ancak belirli sınavlardan geçtikten sonra çalışmaya başladığı işe göre müfettiş, milli emlak memuru, gelir uzman yardımcısı gibi meslekler edinmektedir. Bu nedenle bu çalışmada öğrencilerin, mesleklerini değil daha çok SBKY mezunlarının iş bulma durumunu değerlendirdikleri görülmüştür. Aslında bu beklenen bir durumdur. Türkiye’de özellikle son yıllarda üniversiteleşme ve üniversite mezunu oranı oldukça artmıştır. Ancak bu durum üniversite mezunu işsiz sayısını arttırmıştır. 2019 itibariyle 129 devlet, 77 vakıf (72 Vakıf Üniversitesi ve 5 Vakıf MYO) üniversitesi olmak üzere toplam 206 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerde bulunan Kamu Yönetimi (31) ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin (92) toplam sayısı 123 dür (Yükseköğretim Kurulu, 2019). Her 10 gençten 3’ü üniversite mezunudur. Bununla birlikte Ocak 2019 itibariyle işsizlik oranı %14.7, 2018 yılı genç işsizlik oranı %20.3’ dür (Türkiye İstatistik Kurumu, 2019). Bu tablo çerçevesinde öğrencilerin özellikle istihdam alanına vurgu yapmaları beklenen bir durumdur.

Araştırmanın ana sorusu ‘Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi öğrencileri kendi bölümlerinden mezun olma durumunu nasıl değerlendiriyor?’ sorusudur. Katılımcılardan kendilerine verilen ‘Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu ..... gibidir çünkü .....’ şeklindeki açık uçlu ifadeyi tamamlamaları istenmiş ve gerekli açıklamalar yapılmıştır. SBKY öğrencisinin kendi bölüm mezunu hakkındaki düşüncelerinin anlaşılması amacıyla yapılan çalışma araştırma yönteminin ayrıntılı bir şekilde açıklanması ile başlamaktadır. Araştırma yürütülürken gerçekleştirilen tüm aşamalar detaylarıyla aktarılmıştır. Ardından elde edilen sonuçlar; bulgular ve yorum ile akademik başarı ve cinsiyet

faktörlerinin metaforlara göre analizi başlıklarında paylaşılmıştır. Sonuç bölümünde ise tüm resmi görebilmek için özet grafikler eşliğinde sonuçlar aktarılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın amacı Türkiye’de her yıl binlerce mezun veren Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (SBKY) öğrencilerinin kendi bölüm mezununu nasıl algıladığını keşfetmektir. Araştırma tür olarak ampirik bir araştırmadır. Nitel yaklaşım yöntemlerinden olgubilim araştırma deseni kullanılmıştır. Metaforlardan yararlanılarak, açık uçlu anket yöntemi ile veriler toplanmış ve bu veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Ayrıca anket tekniği kullanılarak toplanan veriler için istatistiksel analizler yapılarak değişkenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Yıldırım ve Şimşek’e (2013) göre, metaforlar eğitim araştırmalarında iki amaçla kullanılabilir. Bunlardan ilki var olan durumu belirlemektir. Diğeri de bir süreci iyileştirmektir. Bu araştırmada metafor bir kesit üzerinde betimleme amacıyla kullanılmıştır. Metaforlar betimleme amacıyla kullanıldığında bir durum, olay ve olgu var olduğu haliyle betimlenir. Nitel ve nicel analizlerin birlikte kullanıldığı karma araştırmalarda, araştırmanın her aşamasını ayrıntıları ile aktarmak önemlidir. Bu nedenle ilerleyen bölümlerde verilerin nasıl elde edildiği ve nasıl analiz edildiği ayrıntıları ile aktarılmıştır. Araştırma; Literatür Taraması Aşaması, Verilerin Toplanması Aşaması, Verilerin Bilgisayara Aktarılması ve Adlandırma Aşaması, Eleme, Derleme ve Kategori Geliştirme Aşaması, Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama Aşaması ve Sonuçlandırma Aşamasından oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması Aşaması

Araştırmanın veri toplama aşamasında araştırma sorusunun cevabını keşfetmek amacıyla uygun yöntemler kullanılarak veri elde edilmiştir. Devam eden başlıklarda bu aşamanın alt bölümleri ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

Araştırma Grubu

Katılımcılar İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü örgün öğretim (normal öğretim + ikinci öğretim) son sınıfında okuyan öğrencilerdir. Örneklem yöntemi olarak amaçlı örneklem kullanılmıştır. Mezuniyetlerinin yakın olması nedeniyle daha doğru değerlendirecekleri düşünülerek değerlendirmeye sadece son sınıflar alınmıştır. İlgili sınıfta kayıtlı öğrenci sayısı 197 iken bunlardan 124’ü gönüllü olarak araştırmaya katılmıştır.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Diğer öğrenciler değerlendirmede bulunmak istememişlerdir. Anketlerin 123'ü doldurulmuştur. Bir anket sadece cinsiyet ve ortalama bilgileri verilerek boş bırakılmıştır. Anketler öğrencilere zorunlu olarak aldıkları İnsan Kaynakları Yönetimi dersinde, derste ulaşılamayan öğrencilere ise bu dersin arasının ardından dağıtılmıştır. Öğrencilere anketi tamamlamaları için istedikleri kadar süreleri olduğu belirtilmiştir. Anketlerin ortalama 15 dakika içinde tamamlandığı görülmüştür.

Veri Toplama Aracı

Katılımcıların hepsi gönüllü olarak çalışmaya katılmıştır. Veri toplama aracı olan form; açıklamalarla birlikte, bir kapalı uçlu, iki açık uçlu sorudan oluşan bir ankettir. Kapalı uçlu soru ile katılımcıların cinsiyetlerini, Kadın veya Erkek olarak işaretlemeleri talep edilmiştir. Açık uçlu sorulardan biri ile okul ortalamalarını 4'lük sistemde yazmaları istenmiştir. Araştırmanın asıl veri toplama sorusu ise 'Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu ..... gibidir çünkü .....' şeklinde verilen açık uçlu sorudur. Bu soruda öğrencilerden birinci boşluğa bir metafor yazmaları ve kendi mezunlarını algılama biçimlerini bir metafor yardımı ile açıklamaları istenmiştir. Çünkü kelimesinden sonra gelen açıklama kısmı öğrencinin neden bu metaforu kullandığını ve bölüm mezununu neden bu metafora benzettiğini açıkladığı bölümdür. İlerleyen bölümlerde görülecek kategoriler de bu açıklamalardan yola çıkılarak oluşturulmuştur.

Verilerin Bilgisayara Aktarılması ve Adlandırma Aşaması

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde veriler tanımlanır ve içlerinde saklı olan bilgi sistematik bir biçimde sunulur. Nitel araştırmalarda araştırmacının kendisi bir araçtır (Patton , 2014, s. 14). Bilgi işleme araçlarının en önemlisi araştırmacının kendisidir. Bununla birlikte araştırmada işlem veya analiz yapan (SPSS, MS Excel) bilgisayar programları kullanılmıştır. Elde edilen veriler öncelikle MS Excel programına aktarılmıştır. Ardından SPSS paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler ve frekans tabloları elde edilmiştir. Bu işlem için öncelikle toplanan anketlere numaralar verilmiştir. İçeriğin doğrudan aktarımı sırasında her öğrenci numarası ile Ö5, Ö2, Ö123 gibi kodlanmıştır. Daha sonra her anketin; numarası, katılımcının cinsiyeti, okul ortalaması, seçtiği metafor ve açıklaması MS Excel dosyasına aktarılarak düzenli bir veri listesi elde edilmiştir. Yine bilgisayar yardımı ile metaforlar alfabetik sıraya göre dizilmiş, yazılışları ve anlamları aynı olan metaforlar belirlenmiştir. Bu aşamada metaforların önüne eklenen ve yazılışlarının farklı olmasına yol açan 'bir' sıfatı gözardı edilmiştir. Örneğin 'ağaç' metaforu ile 'bir ağaç' metaforu aynı olarak değerlendirilmiştir. Bu

şekilde 123 ankette 109 farklı metafor yazıldığı görülmüştür. Ağaç, kaplumbağa ve karınca metaforu dörder kere, baba, boş defter, sudan çıkmış balık, joker, kaldırım mühendisi ise ikişer kere tekrar edilmiştir. Bu metaforlar bir sonraki başlıkta görülebilir.

Eleme, Derleme ve Kategori Geliştirme Aşaması

Sıralanan 123 metafor ve açıklamaları tek tek okunarak anlamlı olmayan, metafor özelliği içermeyen veya açıklamaları yeterince anlaşılır olmayanlar ile açıklamalarıyla metafor arasında ilişki bulunmayan 40 metaforu içeren anket elenmiştir. Elenen metaforlar;

Ağaç, Amacı belli olmayan, Arı, Aslan, Azimle çalışmak, Balık, Bilgisayar Mühendisi, Boş teneke, Çay, Çoban, Çok şeritli yol, Çöp İnsan (Adam), Dut yemiş bülbül, Düşünce, Fenerbahçe, Galatasaray, Gözlük, Hazırlık Maçı, Hırçındır, Işıldamayan demir pas tutar, İşsiz, Joker, Kaplumbağa, Karınca, Kör ya da şaşı, Kuş, Küçük bir siyasetçi, Ojesiz el, Öğretmen, Papağan, Siyasi bilgi torbası, Toplum, Uçurum kenarındaki bir insan, Umut ile umutsuzluk arasında, Yılan, Zümrüdü Anka Kuşu, Asparagas haber, Teneke, Paslanmış Bir Demir ve Market rafındaki çikolata'dır.

Bu durumda değerlendirilmeye alınan anlamlı anket sayısı 83'e düşmüştür. Bu 83 katılımcının ürettiği 73 farklı metafor bulunmaktadır. Daha önce başka bölümler ve mesleklerle yapılan araştırmalar incelendiğinde SBKY öğrencisinin az sayıda benzer metafor ürettiği dikkat çekmiştir. Neredeyse tüm katılımcılar farklı bir metafor yazmışlardır. Değerlendirmeye alınan 83 metafordan 73'ü birbirinden farklıdır.

Bu metaforlar ve frekansları şöyledir;

Aç kurt, Ağaç (3), Aile, Ağır bir başak, Altın, Amele, Antik Yunan Çağındaki Filozofların Öğrencileri, Aslan, Ayakkabısız, Baba (2), Bilge bir dede, Bir evin çatısı, Boş bardak, Boş bir alan, Boş bir vazo, Boş defter(2), Boş gezene fiş kesen, Boş şişe, Bulut, Çam ağacı, Çekirge, Çınar ağacı, Dağın derinliğindeki elmas, Dışkapının mandalı, Dipsiz Kuyu, Emekleyen bebek, Eşek, Ertesi gün, Fatih Terim, Gazete, Gün ışığına çıkmış yarasa, Güvenmediğin biri, Hayat, Hergün antreman yapan bir sporcu, Hıyar, İncir ağacı, İnek, İnşaatın temeli, Joker, Kaldırım Mühendisi (2), Kaplumbağa (3), Karınca (3), Karışık sebze çorbası, Kayısı, Kelebek, Kırgın çiçek, Kırılmış kalem, Lider, Maden, Makine, Meyvesiz ağaç, Mıknatıs, Motorsuz bir araba, Mücevher, Paket lastiği, Pırlanta, Plastik bardak, Pusula, Saksı, Samuray, Sokağa bırakılmış köpek, Solmuş çiçek, Su, Sudan çıkmış balık (2), Toprak, Uçurtma, Uzun bir yolculuk, Uzun çok dallı ağaç, Yıkık bir ev, Yokuş yukarı

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

çıkmaya çalışan içinde 5 kişi olan vitesi 5'e takmış tofaş, Yolunu kaybetmiş çocuk, Yolunu kaybetmiş sürücü, Yöneticiden çok asker.

Şunu belirtmek gerekir ki; öğrenciler, metaforlar ilk duyulduğunda akla gelecek çıkarımlardan daha farklı açıklamalar yapmışlardır. 'Gazete' metaforu bu duruma örnek verilebilir. Metafor ilk duyulduğunda bilgi dolu veya faydalı olması akla gelebilir ancak **Ö5**; "Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu "gazete" gibidir çünkü üzerinde yazan onca bilgiye, habere rağmen her türlü işte kullanılır." tanımlamasını kullanarak gazetenin bir kağıt olarak her işte kullanılmasına daha fazla vurgu yapmıştır. Bu nedenle kategoriler oluşturulurken ve metaforlar bu kategorilere yerleştirilirken öncelikle açıklamalar dikkate alınmıştır. Ayrıca aynı metaforu kullanan öğrencilerin farklı açıklamalar yaptığı durumlarla da karşılaşılmıştır. Örneğin; ağaç metaforunu kullanan **Ö43**; ağacın bakıma ihtiyacı olmasına vurgu yaparken **Ö13**; ağacın çok dallı olmasına vurgu yapmıştır.

Bu süreçte 83 metaforla ilgili olarak oluşturulan 'metafor listesi' dikkate alınarak, katılımcılar tarafından üretilen her metafor SBKY mezunu kavramını yansıttığı düşünülen ve metaforların ortak özellikleriyle oluşturulan çeşitli kategoriler altında toplanmaya çalışılmıştır. Bu işlem için çalışmanın üç yazarı öncelikle bireysel olarak çalışmışlardır. Daha sonra kendi çalışmalarını biraraya getirerek ortak olan ve olmayan sonuçları değerlendirmişlerdir. Sonraki aşamada metafor analizi konusunda uzman öğretim üyelerinin destek görüşleri ile kategorilerin son hali verilmiştir. Bu şekilde metaforlar ve açıklamaları tek tek okunarak 83 metafor öğrencilerin olumlu ve olumsuz algıları gözönünde bulundurularak 2 ana kategoriye ayrılmıştır. Daha sonra bu ana kategoriler başlığında 8 adet alt kategori oluşturulmuştur. Kategoriler isimlendirilirken metafor analizi konusunda uzman olan öğretim üyelerinden destek alınmıştır. Kategorilerin bölüm mezununu niteleyen kısa sıfatlar olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Bazı metaforlar yazılışları aynı olsa da farklı açıklamaları nedeniyle farklı kategorilere yerleştirilmiştir. Bu kategoriler şunlardır:

Olumlu Algı Alt Kategorileri:

- 1) Bilge
- 2) İşlenmemiş Maden
- 3) Lider
- 4) Umutlu

Olumsuz Algı Alt Kategorileri:

- 1) İşsiz
- 2) Kıymetsiz
- 3) Umutsuz
- 4) Yarışçı

Geçerlik ve Güvenilirliği Sağlama Aşaması

Nitel bir araştırma için geçerliliğin önemli bir göstergesi araştırmacının sonuca nasıl ulaştığını ayrıntılı bir şekilde anlatmasıdır (Patton , 2014). Bu nedenle araştırmanın tüm aşamaları ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır. Güvenilirliği sağlamak için 8 kategoriye ayrılan 83 metafor iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Uzmanlara metaforlar, açıklamalar ve kategoriler listesi verilerek metaforların kategorilere uygun yerleştirilip yerleştirilmediği sorulmuştur. Sonuçlar araştırmacılar tarafından yapılan yerleştirme ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma Miles ve Huberman (2017) tarafından geliştirilen güvenilirlik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı*100 formülünden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Birinci uzman ile karşılaştırılan sonuçlara göre güvenilirlik $80/80+3*100 = \%96$ olarak bulunmuştur. İkinci uzman ile karşılaştırılan sonuçlara göre ise güvenilirlik $59/59+24*100= \%71$ olarak sonuçlanmıştır. İkinci uzmanın özellikle bir kategori üzerinde yoğunlaştığı ve bu kategori ile metaforları uyumsuz bulduğu görülmüştür. Bunun üzerine araştırmacılar ve uzmanlar arasında görüşülen konu kategorinin isminin değiştirilmesi ile yeniden düzenlenmiştir. Sonuç olarak araştırmanın güvenilirliği sağlanmıştır.

Sonuçlandırma Aşaması

Bu aşamada kategoriler ve metaforlar kullanılarak yorum yapılmıştır. Kategoriler ve metaforlar için tanımlayıcı istatistikler elde edilmiştir ve frekans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Ayrıca metafor, cinsiyet ve akademik başarı değişkenleri için değişim analizleri ve korelasyon analizi kullanılarak aralarındaki ilişkiler incelenmiştir. İstatistiksel analizler yapılırken SPSS paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Katılımcılar kendi bölümleri olan Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun olma durumunu farklı açılardan değerlendirmişlerdir. Bölümün içeriği ve bu bölümün mezununun özellikleri ile ilgili, bölüm mezununun karşılaşacağı istihdam alanının özellikleri ile ilgili ve bölümü bitirenlerin kişisel özellikleri ile ilgili değerlendirmeler söz konusudur. Bu değerlendirmelerin bir kısmı bölümden mezun olmanın olumlu algılandığını bir kısmı ise olumsuz algılandığını göstermektedir. Yukarıda belirtildiği gibi değerlendirilen 83 anketten 73 farklı metafor üretilmiştir. Bu metaforlar 2 ana başlık altında oluşturulan 8 kategoriye ayrılmıştır. Ana kategoriler olumlu ve

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

olumsuz metaforlar şeklinde gruplandırılmıştır. Bu kategoriler ve diğer bilgiler tablo haline getirilerek yorumlanmıştır.

1. Olumlu Algı Ana Kategorisinde Yer Alan Alt Kategoriler

Olumlu algı ana kategorisi altında toplam 27 metafor değerlendirilmiştir. Bilge, İşlenmemiş Maden, Lider ve Umutlu alt kategorileri olumlu algı ana kategorisinde yer almaktadır. ‘Ağaç’ metaforu ‘Bilge’ kategorisinde, ‘Baba’ metaforu ‘Lider’ kategorisinde iki kere yer almıştır (Tablo 1).

1.1. Bilge Kategorisi

Bu kategori ile ilgili metafor üreten öğrenci sayısı 11 dir. Bunlardan 6’sı kız öğrenci 5’i erkek öğrencidir. Bilge kategorisinde yer alan metaforları üreten öğrencilerin Genel Akademik Not Ortalamalarının (GANO) aritmetik ortalaması 4 üzerinden 3.0818’dir. Bu kategoriyi temsil eden metaforlar şunlardır: Ağaç(2), Bilge Bir Dede, Bir Evin Çatısı, Çınar Ağacı, Joker, Karışık Sebze Çorbası, Su, Uzun Çok Dallı Ağaç, Ağır Bir Başak, Uzun Bir Yolculuk.

Tablo 1.

Olumlu Algı Alt Kategoriler, Temsil Eden Metaforlar, Cinsiyet, Ortalama, Adet

Kategoriler	Olumlu Algı Ana Kategorisinin Alt Kategorileri							
	Bilge		İşlenmemiş Maden		Lider		Umutlu	
Temsil Eden Metaforlar	Ağaç (2), Bilge Bir Dede, Bir Evin Çatısı, Çınar Ağacı, Joker, Karışık Sebze Çorbası, Su, Uzun Çok Dallı Ağaç, Ağır Bir Başak, Uzun Bir Yolculuk.		Altın, Maden, Toprak		Aslan, Baba (2), Lider, Paket Lastiği, Pusula, Aile		İnşaatın Temeli, Kelebek, Mücevher, Pırlanta, Samuray, Hayat	
Cinsiyet	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Frekans (Yüzde)	6 (%14,3)	5 (%12,2)	0 (%0)	3 (%7,3)	2 (%4,8)	5 (%12,2)	4 (%9,5)	2 (%4,9)
Ortalama GANO	3,0818		2,5333		2,6414		3,1283	
Frekans (Yüzde)	11 (%13,3)		3 (%3,6)		7 (%8,4)		6 (%7,2)	

Bu kategoride metafor üreten öğrenciler SBKY mezununun hukuk, siyaset, iktisat, işletme, istatistik vb. birçok farklı alanda bilgi sahibi olduğunu dile getirmişlerdir. Bu farklılık iş dünyasında da çok yönlü olmaya ve farklı alanlarda çalışmaya hazır olmaya imkan vermektedir. Giriş bölümünde de bahsedildiği gibi SBKY bölümlerinin müfredatları oldukça çeşitlidir ve öğrencilerin mezun olduklarında çalışabilecekleri alanlar birbirinden çok farklıdır. Öğrencilere verilen bilgiler açısından bakıldığında SBKY bölümleri oldukça kapsamlı bir eğitim sunmaktadır. Öğrenciler bu durumu iş hayatına atılmak için önemli bir avantaj olarak değerlendirmişler ve farklı metaforlar ile tasvir etmişlerdir. Aşağıdaki doğrudan alıntılar bu kategoriye yerleştirilen açıklamalara örnek verilebilir:

Ö70: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “uzun bir yolculuk gibidir” çünkü “okul hayatı boyunca her alanda eğitim görmüş her eğitim dalına dair bilgi sahibi olmuş ve mezun olduktan sonra ise bu çeşitli alanlardan istediği yerde durup kendi iş hayatını şekillendirebilir.”

Ö86: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “ağaç” gibidir çünkü “çok yönlü dersler alıyoruz. Oldukça geniş iş yelpazesine sahibiz. Ağaç yaşken eğilir atasözü gibi o ağaç bizim elimizde ve ne tarafa eğerse orada herhangi bir iş sahibi olacaktır.”

Ö105: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “su” gibidir çünkü “her alandaki işe uyum sağlar.”

Öğrencilerin burada özellikle üzerinde durduğu konu bölümün müfredatının çok yönlü olmasıdır. Bölümde iktisadi ve idari alandan birçok konuda dersler verilmektedir. Bu şekilde öğrenciler hem birçok konuda bilgi sahibi olmakta hem de iş hayatında farklı alanlarda çalışabilmektedir. Bilindiği gibi bölüm mezunları bankacılıktan, akademisyenliğe, memurluktan, uzmanlığa, devlet ve özel sektörde birçok alanda yer almaktadır. Bu durum tıpkı “bilge” sıfatıyla nitelenebilen kişiler gibi çok farklı konularda bilgi sahibi olmak ve farklı alanlara uyum sağlayabilmek ile açıklanabilir.

1.2. İşlenmemiş Maden Kategorisi

Bu kategori ile ilgili metafor üreten öğrenci sayısı 3’dür ve 3 öğrenci de erkektir. Bu kategorideki metaforları üreten öğrencilerin GANO aritmetik ortalamaları 4 üzerinden 2.5333’dür. Kategoriyi Altın, Maden ve Toprak metaforları temsil etmektedir (Tablo 1).

Bu kategoride öğrencilerin algısı kendi mezuniyetlerinin doğru değerlendirilirse verimli olabildiğidir. Altın, maden ve toprak metaforları ile

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

şekillenen kategoride öğrenciler bu bölüm mezuniyetine sahip olmanın değerli bir maden gibi ancak doğru işlendiğinde verimli olabileceğini dile getirmişlerdir. Bu kategoriyi oluşturan öğrenci görüşleri şöyledir:

Ö12: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “altın” gibidir çünkü “değerlendirirsen çok kazançlı çıkarısın, kendini geliştirirsen çok kıymetli olur.”

Ö15: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “toprak” gibidir çünkü “aslında hayatın her noktasında vardır. Kendi başına her ne kadar önemli olsada, güzel bir şekilde işlenmezse hiçbir anlam ifade etmez, Gücünün öneminin farkına varmayan ve bilgiye aç olmayan insana naparsak yapalım, kurumaya, çoraklaşmaya mahkum topraktan öte bir şey olmaz.”

Bu öğrencilere göre tek başına bölümü bitirmek yeterli değildir. Bir önceki Bilge kategorisindeki öğrenciler gibi bölümlerinin maden değerinde olduğunu bilmekte ama kendilerinin çabasının önemini vurgulamaktadırlar. Bu maden ancak doğru işlenirse değerli bir maddeye dönüşecektir.

1.3. Lider Kategorisi

Lider kategorisindeki metaforları üreten öğrenci sayısı 7’dir. Bunlardan 2’si kız öğrenci, 5’i erkek öğrencidir. Bu metaforu üreten öğrencilerin ortalama GANO’ları 2.6414’dür. Kategoriyi temsil eden metaforlar Aslan, Baba(2), Lider, Paket Lastiği, Pusula ve Aile şeklindedir (Tablo 1).

Bu metaforları tercih eden öğrencilerin bölüm mezununun iyi yönetici olabilme özelliğini ön plana çıkardığı görülmektedir. Özellikle devlet kurumlarında çalışma düşünülerek verilen cevaplarda, mezunların yapacakları işlerde herkes tarafından sevilen iyi birer yönetici olacakları ön plana alınmıştır. Aşağıdaki doğrudan alıntılar bu kategoride verilen örneklerden birkaçıdır:

Ö27: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “paket lastiği” gibidir çünkü “yönetici olarak aslarını derler toparlar ve bir arada daha önemli bir yere sahip olmasını sağlar.

Ö53: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “aile” gibidir çünkü “Siyaset bilimi ve kamu yönetimi mezunu kaymakamı düşünecek olursak yönettiği ilçenin ailesi olur. Kucak açar sorunlarını dinler ve yardımcı olur.”

Ö71: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu “baba” gibidir çünkü “baba bir hanenin reisidir. Koruyucusu ve ailesini kanatlarının altında bütün kötülüklerden korur. Her zaman her şekilde idare eder.”

SBKY ve KY bölümlerinin temel amacı kamu çalışanlarını yetiştirmektir. Bunların büyük bir kısmı ilerleyen yıllarda üst yönetim kadrolarında yer

almaktadırlar. Bu kategoriyi seçen öğrenciler yönetim kadrolarında yer alan mezunların halka ve diğer çalışanlara tıpkı bir lider gibi yol göstereceği konusu üzerinde durmuşlardır. Bu öğrenciler bölüm mezunlarının lider vasfı kazandığını vurgulamışlardır.

1.4. Umutlu Kategorisi

Umutlu kategorisindeki metaforları üreten öğrenci sayısı 6'dır. Bunlardan 4'ü kız öğrenci 2'si erkek öğrencidir. Bu metaforu üreten öğrencilerin ortalama GANO'ları 3.1283'dür. Kategoriyi temsil eden metaforlar; İnşaatın Temeli, Kelebek, Mücevher, Pirlanta, Samuray ve Hayattır (Tablo 1).

Bu kategorideki öğrenciler kendilerini umutlu ve değerli hissetmektedir. Mezun olduktan sonra etraflarına ışık saçacaklarını düşünen bu kategori öğrencileri hayata pozitif bakmaktadırlar. Bölüm mezununun değerli olduğunu ve çalışacağı yerlerde bilgisi ile herkese faydası dokunacağını düşünmektedirler. Aşağıdaki doğrudan alıntılar bu duruma örnek verilebilir:

Ö84: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kelebek” gibidir çünkü “Okulu okuyup bilgilenip atanıncaya kadar tırtıl gibidir. Atandıktan sonra kelebek gibi olur hem bilgisi hem de genel kültürüyle herkesin imrendiği güzellikte bir kelebek gibi olur.”

Ö61: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “samuray” gibidir çünkü “Bir samuray özgürlük için arkadaşları için elinden gelen her şeyi ruhunu katarak yapar.”

Ayrıca bu öğrenciler çalışma hayatı dışındaki yaşamlarında da etraflarındaki insanlara destek ve örnek olacaklarını hissetmektedirler. Kategoriyi oluşturan öğrenciler bölüm mezununu azimli ve çalışkan olarak değerlendirmektedirler.

2. Olumsuz Algı Ana Kategorisinde Yer Alan Alt Kategoriler

Olumsuz algı ana kategorisinde toplam 56 metafor değerlendirilmiştir. ‘Kaldırım mühendisi’ metaforu 2 kere, ‘Sudan çıkmış balık’ metaforu 2 kere, ‘Boş defter’ metaforu 2 kere, ‘Kaplumbağa’ metaforu 2 kere, ‘Karıncı’ metaforu 3 kere tekrar edilmiştir (Tablo 2). Bu kategorideki öğrencilerin mezun olduklarında karşılaşacakları istihdam alanı üzerinde çok durdukları görülmüştür. Bu nedenle bu ana başlık altında toplanan metafor sayısı daha fazladır.

2.1. İşsiz Kategorisi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Bu kategori ile ilgili metafor üreten öğrenci sayısı 12'dir. Bunlardan 7'si kız öğrenci 5'i erkek öğrencidir. Okul ortalamalarının aritmetik ortalaması 2.6733'dur. Kategoriyi şekillendiren metaforlar şöyledir; Plastik Bardak, Amele, Boş Bir Alan, Boş Gezene Fiş Kesen, Dipsiz Kuyu, Güvenmediğin Biri, Kaldırım Mühendisi (2), Meyvesiz Ağaç, Sokağa Bırakılmış Köpek, Yöneticiden Çok Asker, Aç Kurt (Tablo 2).

Öğrencilerin ülkedeki mevzut işsizlik ve bölümün mezununun iş garantisinin olmaması üzerinde oldukça fazla durdukları görülmüştür. SBKY veya KY bölümü mezunlarının iş alanı geniş olmasına rağmen mezun sayısının çokluğu, her kademe de sınav ile karşılaşmaları iş bulma ihtimalini düşürmektedir. Aşağıda verilen doğrudan alıntılarda görüldüğü gibi bu kategoriyi oluşturan öğrenciler mezunlarını doğrudan işsiz olarak algılamaktadır. Öğrencilerin özellikle İİBF bölümlerinden mezun olanların istihdam alanının bulunmadığına vurgu yaptıkları görülmektedir. Örneğin “yöneticiden çok asker” metaforunu kullanan öğrenci (Ö8) atama sıkıntısı nedeniyle bölüm mezunlarının asker ya da polis olmaya yöneldiğine vurgu yapmıştır. Son yıllarda İİBF'lerin kontenjanlarında ki azalışın sebebi de büyük oranda bu istihdam sorunudur. İşsizlik tüm ülkenin sorunu olmakla birlikte SBKY mezun sayısının artması alandan mezun olanların işsizlik oranının artmasına neden olmuştur. Aslında bu yığılmanın sebebi kontenjanların plansız arttırılmasıdır. “Plastik bardak” metaforunu kullanan öğrenci (Ö122) SBKY mezunlarını seri üretimle oluşturulan plastik bardaklara benzeterек durumu ve hissettiklerini özetlemiştir. Mezun sayısının ihtiyaçtan çok daha fazla olması işsizliğe neden olmaktadır.

Bu kategoriyi şekillendiren metaforlara ve açıklamalarına şöyle örnekler verilebilir:

Ö36: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “boş gezene fiş kesen” gibidir çünkü “mezun olduktan sonra boş kalıp bir işle uğraşmak isteyenler en kolay iş fiş kesmektir.”

Ö42: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “güvenmediğin biri” gibidir çünkü “mezun olduğunda kişiye iş güvencesi vermez.”

Ö95: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kaldırım mühendisi” gibidir çünkü “bu bölümden mezun olan kişiler taş dizmekten başka bir iş yapmadığı kanaatindeyim. Okul döneminde de sonrasında da okeye dört oluruz ancak. Her geçen gün mezun verip ataması yerlerde olan bu bölüm için kullandığım bu cümleler ne kadar içler acısı olsada başka bir tabir bulamadım.”

Ö122: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “plastik bardak” gibidir çünkü “senelik ortalama 300.000 mezun vermektedir. Seri üretimle oluşturulan plastik bardaklardan farkı yoktur. Bu bölümün mezunları için tek kurtuluş yolu okula ek olarak kendini geliştirmekten geçmektedir.”

Ö74: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “meyvesiz ağaç” gibidir çünkü “Ülkemizde İİBF fakültelerine yığılma ve kpss'de yüksek puan atama sistemi ile verilen dört yıllık emek ve çalışmanın boşa gittiğini düşünüyorum. O yüzden nasıl ki bir ağaca ne kadar iyi bakarsan bak yine de ürün vermezse bölümümde keza öyledir.”

Alıntılardan da anlaşıldığı gibi öğrenciler kendi bölümlerinden mezun olanların işsiz kalacağına kesin gözle bakmaktadır. Sundukları sebepler farklı olsa da hepsinde ortak algı mezun olduğunda işsiz kalınacağıdır. Bölümün doğrudan meslek edindirmemesi, mezun sayısının ihtiyaçtan daha fazla olması, ülkedeki yüksek işsizlik oranı, işe girmek için geçilmesi gereken sınavlar vb. nedenler öğrencilerin işsizlik algısını şekillendirmektedir.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Tablo 2.

Olumsuz Algı Alt Kategoriler, Temsil Eden Metaforlar, Cinsiyet, Ortalama, Adet

Kategoriler	Olumsuz Algı Ana Kategorisinin Alt Kategorileri							
	İşsiz		Kıymetsiz		Umutsuz		Yarışçı	
Temsil Eden Metaforlar	Plastik Bardak, Amele, Boş Bir Alan, Boş Gezene Fiş Kesen, Dipsiz Kuyu, Güvenmediğin Biri, Kaldırım Mühendisi (2), Meyvesiz Ağaç, Sokağa Bırakılmış Köpek, Yöneticiden Çok Asker, Aç Kurt		Gazete, Eşek, Kayısı, Saksı, Dışkapının Mandalı, Kırgın Çiçek, Fatih Terim.		Gün Işığına Çıkış Yarasa, Boş Bir Vazo, Mıknatıs, Boş Şişe, Ertesi Gün, Hıyar, Kaplumbağa, Kırılmış Kalem, Motorsuz Bir Araba, Solmuş Çiçek, Sudan Çıkış Balık (2), Yıkık Bir Ev, Yokuş Yukarı Çıkmaya Çalışan İçinde 5 Kişi Olan Vitesi 5'e Takmış Tofaş, Yolunu Kaybetmiş Çocuk, Ayakkabısız, Yolunu Kaybetmiş Sürücü		Ağaç, Antik Yunan Çağındaki Filozofların Öğrencileri, Boş Bardak, Boş Defter (2), Bulut, Çam Ağacı, Çekirge, Dağın Derinliğindeki Elmas, Emekleyen Bebek, Hergün Antreman Yapan Bir Sporcu, İncir Ağacı, İnek, Kaplumbağa (2), Karınca (3), Makine, Uçurtma	
Cinsiyet Frekans (Yüzde)	Kadın 7 (%16,7)	Erkek 5 (%12,2)	Kadın 3 (%7,1)	Erkek 4 (%9,8)	Kadın 6 (%14,3)	Erkek 11 (%26,8)	Kadın 14 (%33,3)	Erkek 6 (%14,6)
Ortalama GANO	2,6733		2,5657		2,8994		2,7700	
Frekans (Yüzde)	12 (%14,5)		7 (%8,4)		17 (%20,5)		20 (%24,1)	

2.2. Kıymetsiz Kategorisi

Bu kategori ile ilgili metafor üreten öğrenci sayısı 3'ü kadın 4'ü erkek olmak üzere 7'dir. Okul ortalamalarının aritmetik ortalaması 2,5657'dir. Kategoriyi şekillendiren metaforlar şöyledir; Gazete, Eşek, Kayısı, Saksı, Dışkapının Mandalı, Kırgın Çiçek, Fatih Terim (Tablo 2).

Bu kategori içerisine yerleştirilen metaforları tercih eden öğrenciler SBKY mezununun istihdam piyasasında ve toplumun gözünde değersiz olduğunu hissetmektedirler. SBKY mezununa kıymet verilmemesi ve sarfedilen emeğin karşılığının alınamaması konusu üzerinde özellikle durulmuştur.

Bu kategoriye oluşturan söylemler şöyledir:

Ö23: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “eşek” gibidir “Aslında bütün yükü taşırlar ama kıymet vermezler”

Ö5: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “gazete” gibidir çünkü “üzerinde yazan onca bilgiye, habere rağmen her türlü işte kullanılır.”

Ö91: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kırgın çiçek” gibidir çünkü “insanların siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümüne bakışları o kadar kırıcı ve rahatsız ki bizleri karamsarlığa ve umutsuzluğa sürüklüyor.”

Alıntılardan da anlaşılacağı gibi bu kategorinin oluşmasındaki temel algı, öğrencilerin, toplumun ve işverenlerin mezuniyetlerini değersiz bulduğunu hissetmeleridir. Bu öğrenciler toplumun SBKY bölümüne değer vermediğini ve bölümü beğenmediğini vurgulamışlardır. Ayrıca iş hayatında bölümle ilgili veya ilgisiz her işi yapacaklarını ama karşılığında saygı göremeyeceklerini düşünmektedirler.

2.3. Umutsuz Kategorisi

Bu kategori ile ilgili metafor üreten öğrenci sayısı 17’dir. Bunlardan 6’sı kadın, 11’i erkektir. Okul ortalamalarının aritmetik ortalaması 2,8994’ dür. Kategoriyi şekillendiren metaforlar şöyledir; Gün Işığına Çıkmış Yarasa, Boş Bir Vazo, Miknatis, Boş Şişe, Ertesi Gün, Hıyar, Kaplumbağa, Kırılmış Kalem, Motorsuz Bir Araba, Solmuş Çiçek, Sudan Çıkmış Balık (2), Yıkık Bir Ev, Yokuş Yukarı Çıkmaya Çalışan İçinde 5 Kişi Olan Vitesi 5’e Takmış Tofaş, Yolunu Kaybetmiş Çocuk, Ayakkabısız, Yolunu Kaybetmiş Sürücü (Tablo 2).

Bu kategori öğrencilerin en çok yoğunlaştığı 2. kategoridir. Aşağıdaki doğrudan alıntılarda da görüldüğü gibi bu metaforları seçen öğrencilerin kendi mezunlarını umutsuz ve amaçsız olarak gördüğü söylenebilir. İfadelerden anlaşıldığı üzere öğrencilerin umutsuzluğu sadece istihdam ile ilgili değildir. İçinde yaşadıkları dünya, ülke, toplum, okudukları bölüm ve kendileri ile ilgili umutsuzluk içindedirler.

Ö39: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “hıyar” gibidir çünkü “bizden mezun olduktan sonra bi cacık olmaz”

Ö123: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kırılmış kalem” gibidir çünkü “okuduğu bölüm boyunca yıllar boyunca içindeki umutsuzluğu yüzüne vurmayıp sürekli umutlu görünmekten yorulup mezun olunca da artık yüzündeki umudu da söndürüp tüm umutları kırılmıştır.”

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Ö2: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “boş bir vazo” gibidir çünkü “bu toplumda adaletin olmadığı eşitliğin olmadığı sürece bu bölümü on senede okusan amaçsız bir insan olarak çıkarısın.”

Ö32: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “mıknatıs” gibidir çünkü “hangi yöne çekersen oraya gelir.”

Ö41: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “sudan çıkmış balık” gibidir çünkü “okul zamanında adeta okyanusta bir balık edasıyla yaşıyor. Okul bittiğinde elinde doğru düzgün bir şey olmadığı için ne yapacağını bilmiyor.”

Ö68: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kaplumbağa” gibidir çünkü “bir kaplanla bir kaplumbağayı yarıştırsak kimin kazanacağı belli bizde bundan dolayı kaplumbağa gibiyiz kazanmayacağımız bir yarışın içindeyiz.

Ö22: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “solmuş çiçek” gibidir çünkü “üniversiteye bir o kadar hevesle başlamışken öyle bir bıkkınlıkla bitiyor ki. Gerek derslerin sıkıcılığı gerek ortamın sıkıcılığı gerekse okul bittikten sonra boşuna okumuşum hissi insanı tamamen solduruyor. Belirsizlikler içinde bir sonuç beklerken ne öğrendiğini nasıl öğrendiğini bilmeden başladığı gibi bitmiş oluyor çünkü.”

Öğrencilerin vurguladığı nokta bölüm mezununun rüzgarda savrulur gibi amaçsızca ve umutsuzca yol alışıdır. Bu öğrenciler için karanlık tünelin sonunda görülen ışık üzerlerine gelen trenin ışığıdır. Bu ışığın günışığı olabileceği ihtimali akıllarına bile gelmemektedir. Ayrıca umutsuzluk algısı sadece bölümle ilgili değildir. Dünya, insanlık, içinde yaşadıkları ülke ve toplum, okudukları bölüm ve kendi gelecekleri ile ilgili umutsuzluk içindedirler. Bu kategorinin en çok seçilen ikinci kategori olması ise gelecek adına üzücüdür.

2.4. Yarışçı Kategorisi

Öğrencilerin en çok yoğunlaştığı kategori yarışçı kategorisidir. Öğrenciler yarışçı algısını; Ağaç, Antik Yunan Çağındaki Filozofların Öğrencileri, Boş Bardak, Boş Defter, Boş Defter, Bulut, Çam Ağacı, Çekirge, Dağın Derinliğindeki Elmas, Emekleyen Bebek, Hergün Antreman Yapan Bir Sporcu, İncir Ağacı, İnek, Kaplumbağa (2), Karınca (3), Makine, Uçurtma metaforlarını kullanarak dile getirmişlerdir. Bu kategorideki metafor sayısı 20 dir. 14 kadın ve 6 erkek bu metaforları seçmiştir. Okul ortalamalarının aritmetik ortalaması 2,77’dir (Tablo 2).

Bu kategoriye yerleştirilen metaforları tercih eden öğrenciler mezun olduktan sonra karşılaşılan sınavların çokluğundan, sınavlara çok çalışmak gerektiğinden ve iş bulma yolunda çok çaba ve emek sarfedilmesi gerektiğinden

bahsetmişlerdir. Öğrencilerin algısı siyaset bilimi ve kamu yönetimi mezunu için iş bulmanın çok çaba sarfedilmesi gereken ve uzun süren ve birçok insanla rekabet edilmesi gereken bir uğraş olduğu yönündedir. Bu nedenle kendilerini yarışçı gibi hissetmektedirler.

Bu kategoriyi şekillendiren öğrenciler şu açıklamaları yapmışlardır:

Ö83: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “boş defter” gibidir çünkü “Siyaset bilimi ve kamu yönetimi mezunu yeni üniversiteden çıkmıştır. Böylece artık yeni bir hayata geçmiştir. Bu yeni hayatta kendi alanı ile çalışmalar yaparak bu boş defteri (kendini) dolduracak. Ama bu bir defter en sonunda defterde bitecek boş yer kalmayacak. Bu defter saklandıkça çok yıpranacak. Bizim gibi.”

Ö79: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “kaplumbağa” gibidir çünkü “hedefleri o kadar uzaktadır ve mezunları da o kadar yavaştır ki hedefine ulaşmaları epey yavaştır. Hedeflerine ulaşması için sürekli yürümesi gerekir ama hızı hedefe ulaşmayı engeller. Bu engelleri aşip hedefine ulaşması bir hayli zordur.”

Ö43: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “ağaç” gibidir çünkü “baktıkça büyür ve gelişir.”

Ö31: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu “çekirge” gibidir çünkü “KPSS de 3 kere sıçramadan atanamaz.”

Bu kategoriyi şekillendiren metaforlar incelendiğinde öğrencilerin kendilerine bir hedef koydukları veya en azından içinde buldukları şartların kendilerine bir hedef koyduğu ve bu hedefin farkında oldukları görülmektedir. Ancak olumsuz hissetmelerinin sebebi bu hedefe ulaşmanın oldukça zor olmasıdır. Tıpkı bir yarışçı gibi çalışmalarını gerektiğini hissetmektedirler. Bu çalışma hissi kimi zaman kendi içlerinden gelmekte kimi zaman toplumsal nedenlerle dayatılmaktadır. Öğrencilere göre uzun süre çabalamak, emek sarf etmek, diğerleri ile rekabet etmek SBKY mezununun toplumda iyi bir yer edinebilmesi için yapması gereken şeylerdir.

3. Akademik Başarı ve Cinsiyet Faktörlerinin Metaforlara Göre Analizi

Bu başlık altında ana ve alt kategorilerin başarı ortalaması ve cinsiyet faktörlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı paylaşılmıştır.

3.1. Akademik Başarının Öğrencilerin Ürettikleri Metaforlara Göre Farklılaşp Farklılaşmadığının Analizi

Bu çalışmada öğrencilerin akademik başarılarının göstergesi olarak Genel Akademik Not Ortalamaları (GANO) kullanılmıştır. GANO değişkeninin ana kategori ve alt kategorilere göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi istatistiksel analizler kullanılarak yapılmıştır. Yapılacak istatistiksel analizlerde kullanılacak tekniklerin parametrik mi non-parametrik mi olduğuna karar verebilmek için GANO değişkeninin normalliğine Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Normallik testleri ile bakılmıştır. GANO değişkeninin normallik sınaması için yapılan testin sonucu Tablo 3’de görülmektedir.

Tablo 3
GANO Değişkeninin Normallik Testi Sonuçları

Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
Test İstatistiği	Serbestlik Derecesi	Olasılık Değeri(p)	Test İstatistiği	Serbestlik Derecesi	Olasılık Değeri(p)
0,054	83	0,200	0,992	83	0,895

Elde edilen her iki normallik testi sonucuna göre GANO değişkeninin normal dağılmadığına dair yeterli kanıt bulunamamıştır ($p=0.200>0.05$ ve $p=0.895>0.05$). GANO değişkeni normal dağıldığı için değişkenlik analizlerinde parametrik istatistiksel analizler kullanılmıştır.

3.1.1. Öğrencilerin Akademik Başarılarının Ana Kategorilere (Olumlu Algı-Olumsuz Algı) Göre Farklılık Gösterip Göstermediğinin Analizi

Bölüm mezunu hakkındaki algısı olumlu olan öğrenciler ile olumsuz algıya sahip öğrencilerin GANO ortalamaları arasındaki fark t-testi ile sınanmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 4’de verilmiştir:

Tablo 4
Ana Kategorilere Göre Ortalama GANO’nun Değişkenlik Testi

Ana Kategori	N	Ortalama GANO	t-testi sonucu	
Olumlu	27	2,9170	Test istatistiği	Olasılık değeri (p)
Olumsuz	56	2,7630	1.556	0.122

Elde edilen sonuçlara göre çalışmaya katılanların 27'si bölüm mezunu ile ilgili olumlu algıya sahipken 56'sı olumsuz algıya sahiptir. Olumlu algıya sahip olanların GANO ortalamaları 2,9170, olumsuz algıya sahip olanların ise 2,7630'dir. Olumlu algıya sahip olan öğrencilerin GANO'ları olumsuz olarıya sahip olanlardan yüksek olmakla birlikte GANO değerleri arasındaki bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p=0.122>0.05$). Yani öğrencilerin akademik başarıları bölüm ile ilgili sahip olunan olumlu ya da olumsuz algı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir.

3.1.2 Öğrencilerin Akademik Başarılarının Alt Kategorilere Göre Farklılık Gösterip Göstermediğinin Analizi

Öğrencilerin ürettikleri metaforlar dikkate alınarak oluşturulan alt kategorilere göre öğrencilerin başarı düzeylerinin değişip değişmediğinin analizi F-testi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki tabloda (Tablo 5) verilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre belirlenen kategoriler temelinde öğrencilerin başarı düzeylerinde istatistiksel farklılaşma görülmektedir ($p=0.032<0.05$). Hangi kategorilerin GANO'larının farklılaştığına LSD ikili karşılaştırma testi kullanılarak bakılmıştır.

LSD testi sonucunda GANO değerleri farklılaşan kategoriler şu şekildedir: 'Bilge' kategorisi ile 'işlenmemiş maden' kategorisi arasında bir farklılaşma vardır. Bu farklılaşma bilge kategorisi lehinedir. Yani bilge kategorisi içerisinde metafor üreten öğrencilerin işlenmemiş maden kategorisinde metafor üreten öğrencilere göre akademik başarı düzeyleri daha yüksektir. Aynı şekilde bilge kategorisinde metafor üreten öğrencilerin, işsiz, kıymetsiz, lider ve yarış atı kategorilerinde metafor üreten öğrencilere göre akademik başarılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklılık gösteren diğer bir kategori grubu 'umutlu' ve 'işlenmemiş maden' kategorileridir. İşlenmemiş maden kategorisinde metafor üreten öğrencilerin akademik başarı ortalamaları, umutlu kategorisinde metafor üreten öğrencilerin akademik başarı ortalamalarından daha düşüktür. Umutlu kategorisi, işsiz, kıymetsiz ve lider kategorileri ile de anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Umutlu kategorisi içerisinde metafor üreten öğrencilerin akademik başarılarının, işsiz, kıymetsiz ve lider kategorilerinde metafor üreten öğrencilerin akademik başarılarına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

Tablo 5

Alt Kategorilere Göre Ortalama GANO'nun Değişkenlik Testi (Varyans Analizi-ANOVA)

Alt kategoriler	N	Ortalama GANO	F-Testi	İkili Karşılaştırma Testi Sonuçları (LSD Testi)
Bilge	11	3,0818	Test İstatistiği 2,350 Olasılık Değeri p=0,032	Aralarında farklılık olan kategoriler (olasılık değerleri):
İşlenmemiş maden	3	2,5333		Bilge*İşlenmemiş Maden (0.040)
İşsiz	11	2,6733		Bilge*İşsiz (0.017)
Kıymetsiz	7	2,5657		Bilge*Kıymetsiz (0.010)
Lider	7	2,6414		Bilge*Lider (0.026)
Umutlu	6	3,1283		Bilge*Yarış Atı (0.042)
Umutsuz	17	2,8994		İşlenmemiş Maden*Umutlu (0.040)
Yarış Atı	20	2,7700		İşsiz*Umutlu (0.026) Kıymetsiz*Umutlu (0.014) Lider*Umutlu(0.033)

3.2. Öğrencilerin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğinin Analizi

Cinsiyet değişkeni ile öğrencilerin ürettikleri metaforlar arasında bir ilişki olup olmadığının analizi her iki değişkende kategorik yapıda olduğu için ki-kare bağımsızlık analizi kullanılarak yapılmıştır. İlk olarak ana kategorilerin oluşumunda cinsiyetle bir bağımlılık olup olmadığı, daha sonra alt kategoriler ile cinsiyet değişkeni arasında bir bağımlılık olup olmadığı sınıanmıştır. Sonuçlar Tablo (6) ile gösterilmiştir.

Tablo 6.

Algı Düzeylerinin Ana Kategorileri ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki İlişkinin Analizinin Sonucu (Ki-Kare Testi)

Testler	Serbestlik Derecesi	Olasılık Değeri
Pearson Chi-Square	1	0,436
Continuity Correction ^b	1	0,586
Likelihood Ratio	1	0,436
Fisher's Exact Test		0,488
Linear-by-Linear Association	1	0,439

Elde edilen sonuçlara göre Ki kare testi sonucunda bütün katsayıların olasılık değerleri 0.05'den büyük bulunmuştur. Sonuç olarak; cinsiyet değişkeni ile öğrencilerin bölüm ile ilgili olumlu ya da olumsuz algıları arasında bir ilişki olduğuna dair istatistiksel olarak güçlü bir kanıt bulunamamıştır.

Tablo 7.

Algı Düzeylerinin Alt Kategorileri ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki İlişkinin Analizinin Sonucu (Ki-Kare Testi)

Testler	Serbestlik Derecesi	Olasılık Değeri
Pearson Chi-Square	7	,179
Likelihood Ratio	7	,118
Linear-by-Linear Association	1	,433

Elde edilen sonuçlara göre Ki kare testi sonucunda bütün katsayıların olasılık değerleri 0.05'den büyük bulunmuştur. Yani cinsiyet değişkeni ile öğrencilerin ürettikleri metaforlardan oluşturulan alt kategoriler arasında bir ilişki bulunamamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma 'Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi öğrencileri kendi bölümlerinden mezun olma durumunu nasıl değerlendiriyor?' sorusu ile başlamıştır. Kamu yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi vb. bölümlerin dahil olduğu İktisadi ve İdari Bilimler vb. fakültelerin kontenjanlarının doluluk oranının azaldığına şahit olduğumuz yıllarda bu soru alanda çalışan birçok akademisyenin aklını kurcalamaktadır. Sorunun cevabını keşfetmek için İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde okuyan ve 2018-19 eğitim-öğretim yılı güz döneminde aktif öğrenci olan 124 son sınıf öğrencisinden açık uçlu anket yoluyla veri toplanmıştır.

Araştırma sorusuna cevap bulmak ve yaşanan durumu keşfetmek için en uygun yöntem seçilmiştir. Kısaca metafor analizi olarak bilinen bu yöntem benzeri durumların araştırılması için birçok kez kullanılmıştır. Katılımcılardan kendilerine verilen 'Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Mezunu ..... gibidir çünkü .....' şeklindeki açık uçlu ifadeyi tamamlamaları istenmiş ve gerekli açıklamalar yapılmıştır. Toplanan veri içerik analizi ile kodlanmış ve kategoriler oluşturularak yorumlanmıştır. Metaforlar yoluyla son sınıf öğrencilerinin kendi meslekleri hakkındaki olumlu veya olumsuz düşünceleri derinlemesine incelenmiştir. Özellikle "çünkü" kelimesinden sonra yazılanlar öğrencilerin

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Kendi Bölüm Mezunlarına Yönelik Algıları

algılarının nedenlerini ayrıntılarıyla ortaya koymaktadır. Öğrencilerin konuyu bölüm ve meslek açısından, istihdam alanı açısından ve kişilik açısından değerlendirdikleri görülmüştür.

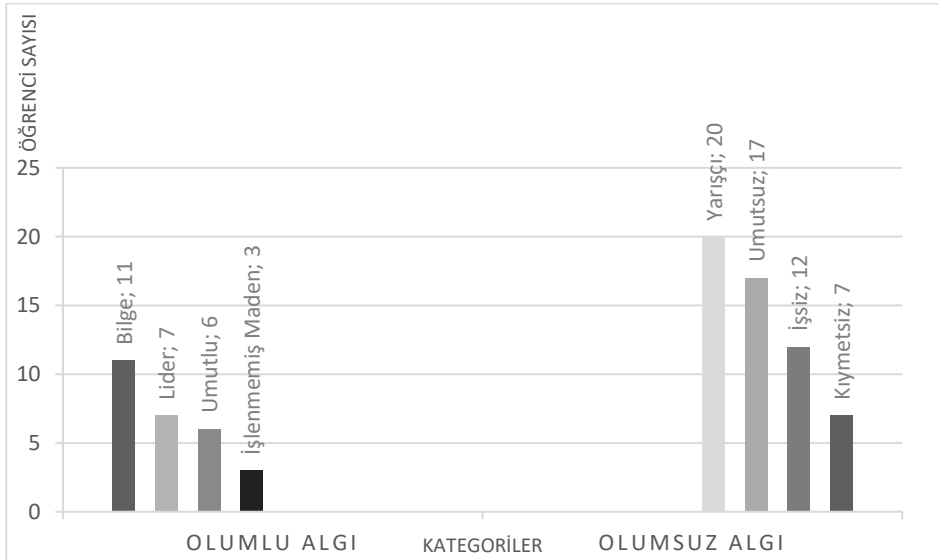
Dağıtılan 124 anketin 123 tanesi doldurulmuştur. Öğrencilerin yazdığı 123 metafordan 40 tanesi anlamlı olmadığı metafor özelliği içermediği, açıklamaları yeterince anlaşılır olmadığı veya açıklamalarıyla metafor arasında ilişki bulunmadığı için elenmiştir. Kalan 83 metafor değerlendirmeye alınmıştır. Bu metaforların 73 tanesi birbirinden farklıdır.

Metaforlar her araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunarak kodlama ve kategori oluşturma işlemleri yapılmış daha sonra sonuçlar karşılaştırılarak son kategoriler oluşturulmuştur. Olumlu algı ve olumsuz algı olarak iki ana kategoriye ayrılan metaforlar; Bilge, Umutlu, İşlenmemiş Maden, Lider ve İşsiz, Kıymetsiz, Umutsuz, Yarışçı alt kategorilerine ayrılmıştır.

Grafik 1’de görüldüğü gibi olumsuz algı kategorisinde daha fazla (56) öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin %67’si kendi bölüm mezunu ile ilgili olumsuz düşüncelere sahiptir. Olumsuz algı ana kategorisinde yer alan yarışçı, umutsuz ve işsiz kategorileri öğrencilerin en fazla yer aldığı ilk üç kategoridir.

Grafik 1

Kategoriler ve Öğrenci Sayıları

Grafikten (1) anlaşılacağı gibi öğrencilerin kendi mezunları hakkındaki algıları ağırlıklı olarak olumsuzdur. Kendilerini sınav yarışı içinde gören öğrenciler ülke, gençlik, gelecek ve bölüm mezunu adına umutsuzdur. İstihdam alanının dar olması ve artan işsizlik özellikle vurgulanmıştır.

Bununla birlikte Grafiğin (1) solunda bulunan olumlu algı sütunlarından çıkarılabileceği gibi bölümün müfredatının çeşitliliğine vurgu yapan, iyi bir yönetici olabileceğini düşünen ve umutlu olan öğrenciler de vardır. Öğrencilerin %33'ü kendi bölüm mezunu ile ilgili olumlu düşüncelere sahiptir.

Katılımcıların algılarının cinsiyet ve okul başarısı değişkenleri ile ilişkisi ayrıca değerlendirilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile ana ve alt kategoriler arasında bir ilişki bulunamamışken, umutlu ve bilge kategorisini seçen öğrencilerin genel ağırlıklı not ortalamalarının diğer kategorilere göre farklılaştığı görülmüştür. Bu kategorilerde yer alan öğrencilerin okul ortalamaları daha yüksektir.

Öğrencilerin düşünceleri üzerinden bölüm mezununu değerlendiren bu çalışmada varılan sonuçlardan biri özellikle işsizlik konusunda acil çözümler bulunması gerektiridir. Ayrıca iş bulmak için girilen sınavların çokluğu ve zorluğu öğrencileri olumsuz düşüncelere mahkum etmektedir. Elbette bu konulara çözüm bulmak çalışmanın sınırlarını aşar. Bölüm mezununu kıymetsiz ve umutsuz kategorilerine sokan düşünceler ise alanda çalışan ve bilgilerini öğrencilere aktaran akademisyenlerin gayreti ile bir miktar hafifletilebilir. Öğrencilere olabildiğince yol göstermek, rüzgarda savrulmalarını engellemek, doğru bir amaç edinmelerini sağlamak, donanımlı bireyler olarak yetiştirmek, kendilerini değerli hissetmelerini sağlamak üniversitenin ve öğretim elemanlarının elinden gelebilir. “Hızla değişen bilgi yoğun ekonomik dünyada, çalışanlar anında ve sürdürülebilir şekilde istihdam edilebilir olmalıdır. Bunu yapabilmek için sadece kendi alanlarında bilgi ve yetenek sahibi olmaları yetmez aynı zamanda birçok iş alanına dönüştürülebilecek özel yetenekler, eğilimler ve davranışlar edinmelidirler” (Bridgstock, 2009). Bu gerçeği öğrencilere aktarabilmek ve desteklemek ise üniversitelerin görevidir.

Çalışma İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü son sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Alanda benzeri bulunmayan bu çalışma diğer araştırmacılar için önemli bir kaynak olmaktadır. Benzer çalışmaların diğer üniversitelerin SBKY vb. bölümlerinde de yapılması sonucun büyük resimde görülebilmesi ve genellenebilmesi açısından önemlidir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Altun, T. & Camadan, F. (2013). Rehber öğretmenlerin rehber öğretmen (psikolojik danışman) kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 883-918.
- Bridgstock, R. (2009). The graduate attributes we've overlooked: enhancing graduate employability through career management skills. *Higher Education Research & Development*, 31-44.
- Çulha Özbaş, B. ve Aktekin, S. (2013). Tarih öğretmen adaylarının tarih öğretmenliğine ilişkin inançlarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 211-228.
- Dougherty Jr., G. (2011). Place for undergraduate public administration education. *Journal of Public Affairs Education*, 325-341.
- Fox, V. (2014). Water: a useful metaphor for occupation. *Journal of Occupational Science*, 371-381.
- Huberman, A. M. & Miles M.B. (2017). *Genişletilmiş bir kaynak kitap nitel veri analizi*. (Çev.Sadegül Akbaba Altun, Ali Ersoy). Ankara: Pegem Akademi
- Ocak, G. & Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 293-310.
- Patton, M. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* . Ankara: Pegem Akademi.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2019). *Anahtar göstergeler*: <http://tuik.gov.tr/Start.do> adresinden alındı
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Kurulu. (2019). *Yükseköğretim Bilgi Sistemi*. <https://istatistik.yok.gov.tr/>